

CUVÂNT INTRODUCŢIV

Rândurile ce urmează au fost scrise cu intenţia de a oferi cititorului interesat un îndreptar cu privire la străzile vechi şi noi ale Tg. Mureşului. Îndreptarul nu este doar o simplă listă de străzi vechi/noi cu numele lor românesc şi maghiar; el urmăreşte şi istoricul denumirii străzilor din oraşul nostru. Întocmirea sa a fost precedată de o documentare arhivistică temeinică, dar şi de cercetări şi identificări la faţa locului, fără de care lucrarea ar fi rămas incompletă.

Indicatorul alfabetic este precedat de un studiu cu privire la evoluţia denumirilor de străzi, atât a reglementărilor în această privinţă, cât şi a aplicării lor în oraşul Tg. Mureş. În ultimul secol oraşul a cunoscut o dezvoltare economică remarcabilă, perioadă în care a crescut considerabil suprafaţa construită, ceea ce a necesitat deschideri de noi străzi şi artere de circulaţie.

Numele noilor străzi reflectă mentalitatea ideologiei dominante, gândirea şi spiritul fiecărei perioade. Spre sfârşitul secolului trecut, în practica denumirilor oficiale de străzi a început să se încetăţenească folosirea numelor de personalităţi istorice, sau ale reprezentanţilor marcanţi ai vieţii culturale maghiare.

După unirea Transilvaniei cu România numirile de străzi au devenit expresia suveranităţii româneşti. La fel s-a întâmplat, dar ca expresie a suveranităţii maghiare, în anii de după dictatul de la Viena. După cel de al II-lea război mondial, în urma instaurării puterii comuniste, s-a repetat fenomenul, de asemenea cu semn schimbat. După preluarea puterii de către comunişti au apărut nume de străzi adecvate ideologiei comuniste. De remarcat că la început, cât timp s-a urmărit respectarea principiilor democratice enunţate, s-a aplicat nomenclatura de străzi bilingvă. Începând cu anii şaizeci s-a impus, treptat, o orientare mai naţionalistă care a urmărit acordarea unor denumiri aproape în exclusivitate române, curent care s-a menţinut chiar şi după prăbuşirea regimului ceauşist. Astfel, nomenclatorul actual de străzi din Tg. Mureş este, în bună parte, străin de tradiţiile locale şi de aşteptările etniei maghiare, care constituie peste jumătate din populaţia oraşului.

În indicatorul alfabetic sunt înşirate denumirile străzilor, pieţelor, pasajelor şi ale altor artere de circulaţie folosite de-a lungul anilor, atât în limba română, cât şi în cea maghiară. Doar drumurile de câmp au fost omise, întrucât le-am considerat ca neaparţinând de obiectul studiat. Cei care doresc să se intereseze şi de acestea pot găsi informaţiile necesare în lucrarea lui Vigh Károly cu privire la microtoponimia istorică a oraşului Tg. Mureş, apărută în anul 1996, folosită şi de noi ca sursă. Nu face, de asemenea, obiectul lucrării istoria

construirii și modernizării sistemului stradal al orașului, care este o problemă de istorie industrială și economică.

Mulțumim și pe această cale domnului Ioan Eugen Man, specialist în probleme de sistematizare a orașului, pentru sprijinul dat în elucidarea problemelor neclare.

Autorul